De blinde

Jan van Beers

bron
Jan van Beers, *De blinde*. W.F. Dannenfelser, Utrecht 1854

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/beer008blin01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

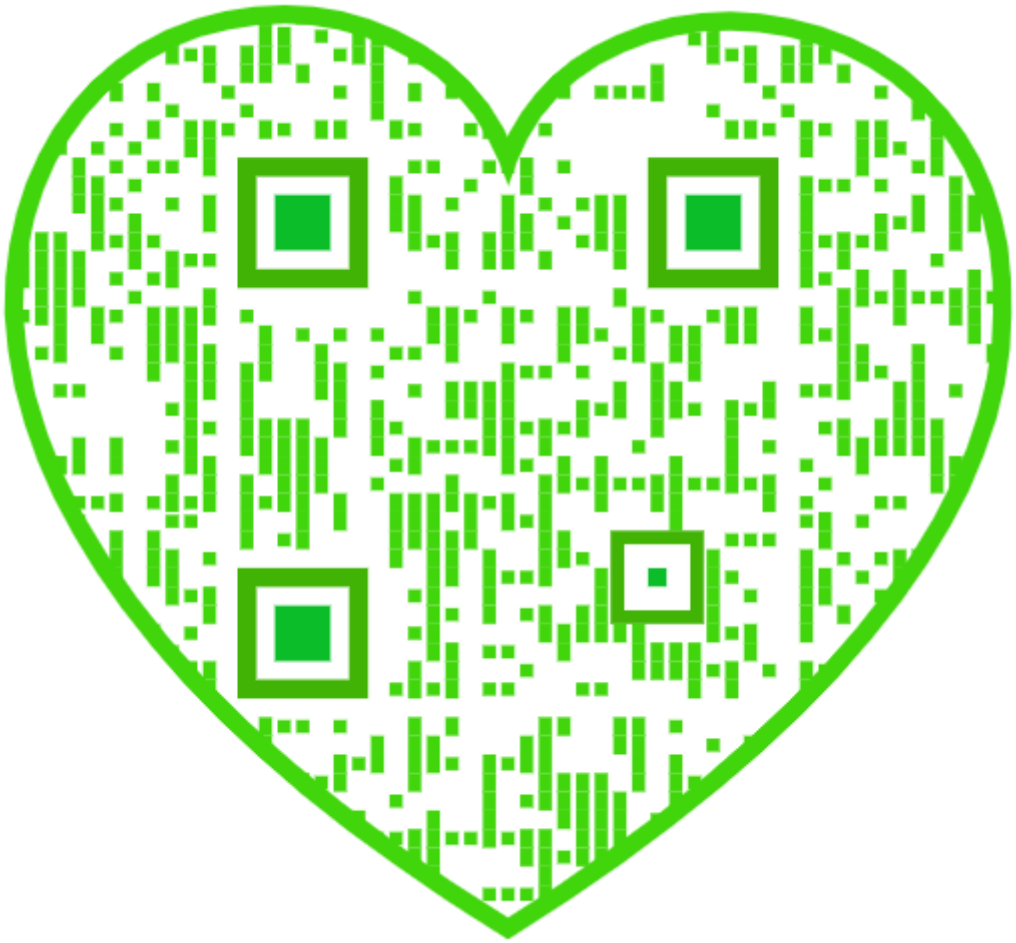

Aan mijne vrienden in Nederland.

H*artelik was de ontvangst mij te Utrecht in de dagen van* 20, 21 *en* 22 *September bereid. Treffend was mij de bijval en sympatie*, *bij en na de voordracht van mijn gedicht* '*de Blinde*' *geuit, meer dan ik mogt hopen en verwachten.*

Aengenaem en te ras vervlogen dan ook die dagen, maer, zijn ze voorbij, de herinnering er aen blijft. Velen wenschten ook van mij iets te behouden, en drongen aen op de uitgaef van mijn gedicht.

Het was mijn voornemen niet die in Nederland te doen plaats vatten, maer de aandrang was te verplichtend, om er aen te kunnen weêrstaen.

Ik laet het dus achter als een souvenir aen mijne vrienden in Nederland, als een blad in hun album, met den oprechten wensch, dat de tusschen ons aengeknoopte band ongeschonden blijve bestaen en dat het hun allen welga.

J. VAN BEERS.
Utrecht,
23 *September* 1854.

De blinde.

Zoo is dan weder, voor een ganschen dag,
Mijn droef bestaen geborgd door 't medelijden,
Dat, lijk het reeds zoo vele jaren plag,
Zijn penningsken mij in de hand liet glijden.

De Kerk is leêg gestroomd. - Alleen 't geluid
Der zware deur, die toerolt en zich sluit,
Dreunt nog een pooze; alleen, in gindsche straten,
Sterft hier en daer nog soms de voetstap uit
Van eenen, die Gods wooning heeft verlaten;
En alles zwijgt: - en 'k zit hier, op mijn steen
Weêr met mijn hond, als in een graf, alleen!

Diep in de tachtig, - blind, - en in dees wijde,
Deze eindloos wijde weereld, die zich rond
Mij uitstrekt, niemand hebben dan een hond

Die dan nog ligt en slaept aen mijne zijde.
En dat, ter plaatse waer in vroeger tijde
Het immer wakend beeld der liefde stond,
Waer zich mijn eigen bloed, mijn Kind bevond!

Mijn Kind!... O! toen Gij haer hebt weggereten
Van uit mijn bloedend vaderhert, niet waer,
Mijn God, toen hebt Gij zelve niet geweten
Wat schat Ge mij geschonken hadt in haer?
Mijn kind!... Zie, 't is nu dertig jaer geleden,
Maer 't heugt mij nog als ware 't slechts een dag,

Hoe 't daer op mijnen schoot te spartlen lag,
En hoe ik het g e v o e l d e in al mijn leden,
Als 't mij aenschouwde met zijn eersten lach.
En dan - die eerste kinderlike klanken,
Dit eerste staemlen van mijn naem - mijn ziel!
Zeg, weet ge nog hoe 't in uw binnenst viel,
Als hemellicht en hemelliefdes spranken?
En later, toen ze reeds aen mijne zij
Als mijn geleidster tripplen kon, en mij
Ter kerkdeur brengen mocht, met wat verrukken,
Met welk een trots gevoelde zij het drukken

Van vaders hand; wat was 't dan een gepraet
Van al wat wij ontmoeteden op straet;
Hoe zorglik ging hare oog langs alle zijden,
Om mij den minsten steen te doen vermijden!
En dan nog later..... Maer, gij arme dwaes!
Wat wilt ge 't pak des rampspoeds, dat helaes!
Niet dan te zwaer u drukt, nog zwaerder maken,
Met heel den hemel, door den tooverstaf
Uws kinds eens in uw duister u geschapen,
Herop te willen bouwen uit zijn graf?
Uw kind was, ja, uw vreugd, uw liefde, uw leven;

Zij was de frissche bron in uw woestijn,
Uws winsters koesterende zonneschijn,
't Licht, in uw blindheid u teruggegeven!
Maer Hij, die ze u verleende, ontnam ze u weêr:
Zwijg, draeg uw lot, en twist niet met den Heer.
.....
.....
En zij was schoon!...
    Hoe vaek, waer ze in 't halfduister
Des kerkportaels gezeten was naest mij,
Vernam ik in de menigt, die voorbij

Ons heenvloot, het bewonderend gefluister:
‘Zie toch het kind diens blinden!... Arme man,
Die zulk een dochter nooit aenschouwen kan!’
Nooit haer aenschouwen?... En nogtans, bij tijen
Gebeurde 't, dat, op 't einde van den nacht,
Mijn kind, zijn sponde ontvlucht, onvoelbaer-zacht
Naest mij zich op de knieën neêr kwam vlijen,
En, met mijn handen in de haer gevat,
Mijn rustig sluimren aen te staren zat.
En dan, ofschoon de slaep mij in zijn banden
Altoos geboeid hield, wist ik dat zij daer

Naest mij was; voelde ik 't drukken heurer handen,
Zag ik heur ranken leest, heur golvend haer,
Heur mond, waerop een trek van weemoed zweefde,
Die in een glimlach van genot verliep;
Heure oogen, blauwe hemel, grondloos diep,
Waeruit haer ziel mijn ziele tegenbeefde;
Heel henr gelaet, dat, met een schitterkrans
Van schoonheid en van schuldloosheid omtogen,
En liefdrijk-starend over mij gebogen,
Me als gansch doorstraelde en warmde in zijnen glans:
Dan zag ik haer, zoo als vast onder allen,

Die ze in verrukking hadden aengestaerd,
Niet een haer ooit aenschouwen mocht op aerd;
Dan, - hadde een Engel plots de staer doen vallen
Van voor mijne oogen, ik had hem misschien
Gesmeekt: ‘Och! laet mij haer niet anders zien!’

En als ik 's morgends, van dit hemelzoete
Beschouwen nog halfdronken en verdoofd,
Ontwaekte, dan was weêr dit dierbaer hoofd
Het eerste woorwerp, dat mijn hand ontmoette!
Dan viel heur eerste kus verkwikkend-teêr

Als liefdedauw mij op het voorhoofd neêr;
En wijl zij langs de rimpels mijner wangen
Heur fijne vingers streelend glijden liet,
Werd daer een stil gekeuvel aengevangen,
Waer gansch haer schoone ziel zich in verried:
't Was van het zonneken, dat stond te gloren
Met blijder glansen, dan het vroeger plag,
En dat ons, in den vriendeliken lach,
Waermeê het door ons vensterken kwam booren,
Vast niew geluk voorspelde voor dien dag.
Want, ziet ge, weder had ze daegs te voren

Iets mogen winnen, en dus ging de tijd
Haest komen, dat hare onvermoeide vlijt
De zorg van ons bestaen alleen zou dragen;
En, eens zoo ver, wat zouden wij ons dagen
Genoeglik slijten! Dan.... En ongestoord
Voer zij met luchtkasteelen bouwen voort.
En ik - wanneer ik dus, den arm geslagen
Om heuren hals, naer 't praten van mijn Kind
Mocht luistren, - 'k had, zoo dacht mij,
niets te vragen
Aen God: - ik was niet oud, niet arm, niet blind!

En dat zij sterven moest!...
O! schoon er over
Mijn hoofd iets scheen gekomen, dat moest zijn
Als nevel op een heldre zonneschijn,
Als stikdamp tusschen frisch en jeugdig looven;
Schoon hare stem, zoo als zij vroeger plag,
Ons kamerken niet meer den ganschen dag
Met zang en tinteling van blijheid vulde;
Schoon soms een vreemd en treurig klinkend woord,
Een kuch, met pijnelik geweld gesmoord,
De schrikbre waerheid mij genoeg onthulde:

Toch had ik, arme blinde, niet vermoed
Wat boven mijn grijs hoofd werd uitgebroed!
Alleen, als ze daer lag op hare sponde,
En, bij mijn smeeken dat zij op zou staen,
Het poogde, en, plots uitberstend in getraen:
‘Ik kan niet!’ snikte en nederzeeg ten gronde,
Toen viel het bliksmend mij op 't herte, dat
De hand des doods mijn Kind had aengevat!

En wat, wat was de worm, die ze ondermijnde?
Was 't bij gebrek van lucht en zonneschijn,

Was 't van zoo altoos vastgeboeid te zijn
In mijne schaduw, dat de bloem verkwijnde?
Want zij was jong en schoon: en elke vreugd,
Die al wat jong en schoon is mag genieten,
En die het bloed versnellend om doet vlieten,
Was vreemd aen hare koude en sombre jeugd.
Of was het heimlik- onderdrukte liefde,
Wier giftige angel hare ziel doorgriefde?
Soms toch, alwaer ze zwijgend naest mij ging,
Gevoelde ik dat een siddren haer beving:
Wast 't dat ze dan wellicht den uitverkoren

Ontwaerd had, aen wiens zijde zij als vrouw
Gelukkig door het leven wandlen zou,
Maer dien zij nimmer wilde toebehooren,
Omdat ze mij alleen behooren wou?
Was 't in zoo'n tweestrijd dat heur minnend herte
Verteerd werd, en bezweek voor 't wicht der
smerte?....
O! 'k vroeg het haer; 'k vroeg alles, elken dag;
En nog, als ze in de dood te worstelen lag!
En zij, zoo als altijd, zij trok mij nader
Tot zich, en snakte: ‘o! arme blinde vader!’

En stierf. -
Zij stierf! - en wat dan is geschied
Met mij, dat weet ik niet, dat weet ik niet!
Alleen iets als een droom is uit die dagen
Mij bijgebleven. Daer werd iets gedragen
Voor mij, op eene karre, gansch in 't zwart.
Het was het innigst leven van mijn hert.
Ik volgde 't, gansch alleen; want uit die karre
Straelde een verschrikbre glans, die voor mijn oog
Den weg verlichtte, en o! wie weet hoe verre,
Met onweêrstaenbre kracht mij medetoog.

Dan, eensklaps hield het stil; en 'k zag de stralen
Die mij verlichtten, plots in de aerde dalen,
Ik hoorde een ploffen, dat steeds hooger steeg,
En dof en doffer werd, en eindlik zweeg.
En dan ontwaekte en kwam ik tot mijzelven.
Ik had mijn kind in de aerde hooren delven;
'k Zat op heur graf; ik voelde 't! -
    En daer viel
Plots heel de nacht, die vroeger slechts mijne oogen
Met zijne duisternis had overtogen,
IJskoud en plettrend neêr in mijne ziel.

En sints dien schrikbren dag zijn maenden, jaren
Mij over 't grijs en suffend hoofd gevaren:
Ik heb ze niet geteld.... Heel mijn bestaen
Is niet meer dan een smertkreet tot d'Alhoogen
Opdat Hij spoedig toch voor mijn blinde oogen
Het licht zijns hemels op zou laten gaen.
En zeg, wanneer, wanneer zal ze eindlik slaen,
De zalige uer, dat ik zal sterven mogen,
Dat ik in d'arm zal vliegen van mijn Kind?
O! laet het nu zijn, God! uit mededoogen!
Ik ben toch zoo alleen, zoo oud, zoo blind!

15 *Oogst.* 1854.